Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (teine koda)

24. mai 2016 *

Ühine välis- ja julgeolekupoliitika — Teatavate isikute ja üksuste suhtes võetud piiravad meetmed, mille eesmärk on tõkestada tuumarelva levikut Iraanis — Rahaliste vahendite külmutamine — Õigusnormi rikkumine — Õiguslik alus — Hindamisviga — Tõendite puudumine

Liidetud kohtuasjades T-423/13 ja T-64/14,

Good Luck Shipping LLC, asukoht Dubai (Araabia Ühendemiraadid), esindaja: F. Randolph, *QC*, *barrister* M. Lester ja *solicitor* M. Taher,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: V. Piessevaux ja B. Driessen,

kostja,

mille ese on esiteks nõue tühistada hagejat puudutavas osas nõukogu 6. juuni 2013. aasta otsus 2013/270/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT 2013, L 156, lk 10), nõukogu 6. juuni 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 522/2013, millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT 2013, L 156, lk 3), nõukogu 15. novembri 2013. aasta otsus 2013/661/ÜVJP, millega muudetakse nõukogu otsust 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT 2013, L 306, lk 18), ja nõukogu 15. novembri 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1154/2013, millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT 2013, L 306, lk 3), ning teiseks nõue tunnistada kohaldamatuks nõukogu 10. oktoobri 2013. aasta otsus 2013/497/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT 2013, L 272, lk 46), ja nõukogu 10. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 971/2013, millega muudetakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT 2013, L 272, lk 1),

ÜLDKOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president M. E. Martins Ribeiro, kohtunikud S. Gervasoni ja L. Madise (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik M. Junius,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 13. jaanuari 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

Vaidluse taust

1 Käesolevad kohtuasjad puudutavad piiravaid meetmeid, mis on kehtestatud Iraani Islamivabariigile surve avaldamiseks, et ta lõpetaks tuumarelvade leviku tõkestamise seisukohast ohtliku tuumaenergiaalase tegevuse ja tuumarelvade kandesüsteemide väljatöötamise.

2 Hageja Good Luck Shipping LLC on Dubai (Araabia Ühendemiraadid) laevandusettevõtja. Ta korraldab laevade sadamakülastust ning laevade lossimist ja lastimist.

3 Euroopa Liidu Nõukogu võttis 26. juulil 2010 ELTL artikli 29 alusel vastu otsuse 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2007/140/ÜVJP (ELT 2010, L 195, lk 39). Nimetatud otsuse artikli 20 lõige 1 sätestab:

„Külmutatakse kõik rahalised vahendid ja majandusressursid, mis on otseselt või kaudselt järgnevate isikute omandis, valduses või kontrolli all:

[…]

b) I lisas nimetamata isikud ja üksused, kes on kaasatud või otseselt seotud tuumarelva leviku tõkestamise seisukohast tundlike tuumaenergiaalaste tegevustega Iraanis või tuumarelva kandevahendite väljatöötamisega Iraanis või kes neid tegevusi toetavad, sealhulgas olles seotud keelatud esemete, kaupade, seadmete, materjalide ja tehnoloogia hangetega, või nende nimel või juhtimisel tegutsevad või nende omandis või kontrolli all olevad (sealhulgas ebaseaduslike vahendite abil kontrolli all olevad) isikud ja üksused ning isikud ja üksused, kes on aidanud määratud isikutel või üksustel ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) ja 1929 (2010) või käesoleva otsuse sätetest kõrvale hoida või neid sätteid rikkuda ning teised Iraani revolutsioonilise kaardiväekorpuse ning Iraani Islamivabariigi laevandusettevõtja kõrgetasemelised liikmed ja üksused ning nende omanduses või kontrolli all olevad või nende nimel tegutsevad üksused, kes on loetletud II lisas.

[...] “

4 Otsuse 2010/413 II lisa III jaos „Islamic Republic of Iran Shipping Lines (IRISL)“ on mitu äriühingut, sealhulgas IRISL ja Hafize Darya Shipping Lines (edaspidi „HDSL“), kantud nende üksuste loetellu, kelle rahalised vahendid on külmutatud.

5 Mitu äriühingut, sealhulgas IRISL ja HDSL, esitasid 8. oktoobril 2010 Üldkohtule hagi, mis registreeriti numbriga T-489/10 ja milles nad palusid tühistada neid puudutavas osas otsuse 2010/413.

6 Pärast otsuse 2010/413 vastuvõtmist võttis nõukogu 25. oktoobril 2010 vastu määruse (EL) nr 961/2010, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 423/2007 (ELT 2010, L 281, lk 1). Määruse nr 961/2010 artikli 16 lõige 2 näeb ette, et külmutatakse kõik rahalised vahendid ja majandusressursid, mis kuuluvad nimetatud määruse VIII lisas loetletud isikutele, üksustele ja asutustele. Mitme üksuse nimed, kaasa arvatud IRISL-i ja HDSL-i nimed, on kantud selles lisas olevasse loetellu.

7 Nõukogu võttis 1. detsembril 2011 vastu otsuse 2011/783/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413 (ELT 2011, L 319, lk 71), millega ta muu hulgas lisas hageja nime otsuse 2010/413 II lisa III jaos toodud loetellu.

8 Samal päeval võttis nõukogu vastu rakendusmääruse (EL) nr 1245/2011, millega rakendatakse määrust (EL) nr 961/2010 (ELT L 319, lk 11), millega ta muu hulgas lisas hageja nime määruse nr 961/2010 VIII lisas toodud loetellu.

9 Nõukogu põhjendas otsuses 2011/783 ja rakendusmääruses nr 1245/2011 (edaspidi koos „2011. aasta detsembri aktid“) hageja rahaliste vahendite ja majandusressursside külmutamist järgmiselt:

„IRISLi nimel tegutsev ettevõte. [Hageja] loodi selleks, et võtta üle Oasis Freight Company, teise nimega Great Ocean Shipping Services, mis oli Euroopa Liidu sanktsioonide objektiks ning mille suhtes käis pankrotimenetlus. [Hageja] on IRISLi või IRISLi omandis või kontrolli all olevate üksuste kasuks väljastanud võltsitud transpordidokumente. [Hageja] tegutseb ELi poolt loetellu lisatud HDSLi ja [Safiran Payam Darya Shipping Lines] nimel Araabia Ühendemiraatides. [Hageja] loodi sanktsioonide tulemusena 2011. aasta juunis ettevõtete Great Ocean Shipping Services ja Pacific Shipping asendamiseks.“

10 Nõukogu teavitas 5. detsembri 2011. aasta kirjaga hagejat tema nime kandmisest nende isikute ja üksuste loetellu, kelle suhtes kohaldatakse Iraani suhtes võetud piiravaid meetmeid, nagu need on sätestatud otsuse 2010/413 II lisas ja määruse nr 961/2010 VIII lisas.

11 Hageja esitas 7. veebruari 2012. aasta kirjas oma märkused 2011. aasta detsembri aktide kohta ning taotles nõukogu toimikuga tutvumist.

12 Hageja esitas 9. veebruaril 2012 hagi 2011. aasta detsembri aktide tühistamiseks teda puudutavas osas. Hagiavaldus registreeriti numbriga T-57/12.

13 Nõukogu määrusega (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT 2012, L 88, lk 1), tunnistati 23. märtsil 2012 määrus nr 961/2010 kehtetuks. Nõukogu kandis hageja nime määruse nr 267/2012 IX lisas toodud loetellu. Määruse artikli 23 lõige 2 näeb ette:

„Külmutatakse kõik rahalised vahendid ja majandusressursid, mis kuuluvad IX lisas loetletud isikutele, üksustele ja asutustele või mis on nende valduses või kontrolli all. IX lisasse on kantud juriidilised ja füüsilised isikud, üksused ja asutused, kelle puhul on vastavalt nõukogu otsuse 2010/413/ÜVJP artikli 20 lõike 1 punktidele b ja c kindlaks tehtud, et nad:

[…]

b) on abistanud loetellu kantud isikut, üksust või asutust, et vältida või rikkuda käesoleva määruse, nõukogu otsuse 2010/413/ÜVJP või ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) või 1929 (2010) sätteid;

[…]

e) on juriidilised isikud, üksused või asutused, mis kuuluvad Iraani Islamivabariigi laevandusettevõtjale (Islamic Republic of Iran Shipping Lines, edaspidi „IRISL“) või on tema kontrolli all või tegutsevad tema nimel.“

14 Hageja nimi kanti määruse nr 267/2012 IX lisa III jao B osas toodud loetelu punkti 43 ning põhjenduseks esitati samad põhjendused, mis olid esitatud 2011. aasta detsembri aktides (vt punkt 9 eespool).

15 Üldkohtu kantseleisse 30. aprillil 2012 saabunud dokumendis muutis hageja oma nõudeid kohtuasjas T-57/12, vaidlustades teda puudutavas osas ka määruse nr 267/2012.

16 Nõukogu vastas 31. mai 2012. aasta kirjaga hageja 7. veebruari 2012. aasta kirjale ja edastas talle dokumendid, mille alusel ta oli vastu võtnud 2011. aasta detsembri aktid ning kandnud hageja nime nende isikute ja üksuste loetellu, kelle suhtes kohaldatakse Iraani suhtes võetud piiravaid meetmeid, nagu need on sätestatud otsuse 2010/413 II lisas ja määruse nr 961/2010 VIII lisas.

17 Hageja saatis 31. jaanuari 2013. aasta kirjaga nõukogule oma märkused tema kandmise kohta nende isikute ja üksuste loetellu, kelle suhtes kohaldatakse Iraani suhtes võetud piiravaid meetmeid, nagu need on sätestatud otsuse 2010/413 II lisas ja määruse nr 267/2012 IX lisas (edaspidi „vaidlusalused loetelud“).

18 Nõukogu võttis 6. juunil 2013 vastu otsuse 2013/270/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413 (ELT 2013, L 156, lk 10), ning rakendusmääruse (EL) nr 522/2013, millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012 (ELT 2013, L 156, lk 3). Nende õigusaktidega (edaspidi koos „2013. aasta juuni aktid“) muutis ta hageja nime vaidlusalustesse loeteludesse kandmise põhjendust järgmiselt:

„IRISLi nimel tegutsev ettevõte. [M. M. F.] kontrolli all. [Hageja] asutati selleks, et võtta üle Oasis Freight Company, teise nimega Great Ocean Shipping Services, mis oli ELi sanktsioonide objektiks ning mille suhtes käis likvideerimismenetlus. [Hageja] on IRISLi ja IRISLi omandis või kontrolli all olevate üksuste kasuks väljastanud võltsitud transpordidokumente. [Hageja t]egutseb ELi poolt loetellu kantud HDSLi ja [Safiran Payam Darya Shipping Lines] nimel Araabia Ühendemiraatides. [Hageja a]sutati sanktsioonide tulemusena 2011. aasta juunis ettevõtte Great Ocean Shipping Services asendamiseks.“

19 Nõukogu teavitas 10. juuni 2013. aasta kirjaga hagejat 2013. aasta juuni aktidest. Hagejat teavitati samuti võimalusest taotleda tema nime vaidlusalustesse loeteludesse kandmise uuesti läbivaatamist ning vaidlustada need õigusaktid Üldkohtus.

20 Hageja esitas 16. augustil 2013 Üldkohtusse hagi, milles taotles 2013. aasta juuni aktide tühistamist teda puudutavas osas. Hagiavaldus registreeriti numbriga T-423/13.

21 Üldkohus rahuldas 6. septembri 2013. aasta otsusega Good Luck Shipping *vs.* nõukogu (T-57/12, ei avaldata, EU:T:2013:410) hageja hagi ja tühistas teda puudutavas osas 2011. aasta detsembri aktid ja määruse nr 267/2012 põhjendusega, et nõukogu ei olnud tõendanud neid tegusid, milles ta hagejat süüdistas (kohtuotsus, 6.9.2013, Good Luck Shipping *vs.* nõukogu, T-57/12, ei avaldata, EU:T:2013:410, punkt 68).

22 Mis puudutab eespool punktis 21 mainitud kohtuotsuses otsustatud 2011. aasta detsembri aktide ja määruse nr 267/2012 tühistamise ajalist mõju, siis otsustas Üldkohus, et otsuse 2011/783 tagajärjed peavad jääma hageja suhtes kehtima kuni määruse nr 267/2012 tühistamise jõustumiseni, mis erandina ELTL artiklist 280 toimus Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 60 teise lõigu kohaselt põhikirja artikli 56 esimeses lõigus sätestatud edasikaebamise tähtaja möödumisel.

23 Üldkohus tühistas 16. septembri 2013. aasta otsusega Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu (T-489/10, EU:T:2013:453) muu hulgas otsuse 2010/413 II lisa, määruse nr 961/2010 VIII lisa ja määruse nr 267/2012 IX lisa osas, milles need õigusaktid nägid ette IRISL-i nime kandmise vaidlusalustesse loeteludesse, kuna nõukogu ei olnud tõendanud, et IRISL on tuumarelvade levikut toetanud (kohtuotsus, 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu, T-489/10, EU:T:2013:453, punkt 76). Seejärel tühistas ta teiste üksuste, keda kahtlustati IRISL-i nimel tegutsemises ja kelle hulgas oli HDSL, nimede kanded põhjendusega, et asjaolu, mille põhjal nende nimed olid loetellu kantud, see tähendab fakt, et nad on IRISL-i kontrollitavad või tegutsevad tema nimel, ei õigusta enam nende suhtes piiravate meetmete võtmist ega jõussejätmist, kuna IRISL-i puhul ei ole õiguspäraselt tuvastatud, et ta toetab tuumarelvade levikut (kohtuotsus, 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu, T-489/10, EU:T:2013:453, punkt 77).

24 Mis puudutab eespool punktis 23 mainitud kohtuotsuses otsustatud tühistamise ajalist mõju, siis otsustas Üldkohus, et otsuse 2010/413, mida on muudetud otsusega 2010/644, tagajärjed peavad jääma IRISL-i ja teiste hagejate (sealhulgas HDSL ja Safiran Payam Darya Shipping Lines (edaspidi „SAPID“)) suhtes kehtima kuni määruse nr 267/2012 tühistamise jõustumiseni, mis erandina ELTL artiklist 280 toimus Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 60 teise lõigu kohaselt põhikirja artikli 56 esimeses lõigus sätestatud edasikaebamise tähtaja möödumisel.

25 Nõukogu võttis 10. oktoobril 2013 vastu otsuse 2013/497/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413 (ELT 2013, L 272, lk 46), ja määruse (EL) nr 971/2013, millega muudetakse määrust nr 267/2012 (ELT 2013, L 272, lk 1) (edaspidi koos „2013. aasta oktoobri meetmed“). Nende õigusaktidega muudeti eelkõige nende isikute või üksuste, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid Iraanis tuumarelva leviku tõkestamise eesmärgil, loetellu kandmise üldkriteeriume, mis on sätestatud otsuse 2010/413 artikli 20 lõike 1 punktis b ja määruse nr 267/2012 artikli 23 lõike 2 punktides b ja c. Nendega nähti nimelt ette vaidlusalustesse loeteludesse kandmise uued üldkriteeriumid, mis andsid võimaluse lisada:

— isikud või üksused, kes on hoidnud kõrvale ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) ja 1929 (2010), otsuse 2010/413 ja määruse nr 267/2012 sätetest või on neid rikkunud;

— isikud või üksused, kes on aidanud määratud isikutel või üksustel neist sätetest kõrvale hoida;

— isikud või üksused, mis kuuluvad IRISL-le, on tema kontrolli all, tegutsevad tema nimel või osutavad talle või talle kuuluvatele, tema kontrolli all olevatele või tema nimel tegutsevatele üksustele kindlustusteenuseid või muid olulisi teenuseid.

26 Nõukogu teavitas 14. oktoobri 2013. aasta kirjas hagejat sellest, et ta võttis arvesse 6. septembri 2013. aasta otsust Good Luck Shipping *vs*. nõukogu (T-57/12, ei avaldata, EU:T:2013:410), ning et ta plaanib taas kanda hageja nime vaidlusalustesse loeteludesse, kohaldades seejuures loetellu kandmise uusi üldkriteeriume, mis määrati kindlaks 2013. aasta oktoobri meetmetega. Nõukogu määras hagejale märkuste esitamise tähtajaks 1. novembri 2013.

27 Hageja protesteeris 31. oktoobril 2013 talle vastamiseks antud tähtaja lühiduse vastu ning nõudis nõukogult kinnitust, et tema nime ei kanta uuesti vaidlusalustesse loeteludesse, või vastasel juhul taotles kõikide nende andmete ja tõenditega tutvumist, millele nõukogu tugines, ning nõudis samuti tema kirjale põhjendatud vastust.

28 Hageja nimi kanti 15. novembril 2013 nõukogu otsusega 2013/661/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413 (ELT 2013, L 306, lk 18), otsuse 2010/413 II lisas toodud loetellu.

29 Sellest tulenevalt kanti hageja nimi samal päeval nõukogu rakendusmäärusega (EL) nr 1154/2013, millega rakendatakse määrust nr 267/2012 (ELT 2013, L 306, lk 3), määruse nr 267/2012 IX lisas toodud loetellu.

30 Nõukogu esitas otsuses 2013/661 ja rakendusmääruses nr 1154/2013 (edaspidi koos „2013. aasta novembri aktid“) järgmise põhjenduse:

„Good Luck Shipping Company LLC on Hafize Darya Shipping Lines'i (HDS Lines) esindaja Araabia Ühendemiraatides ning osutab loetellu IRISLi nimel tegutseva üksusena kantud HDS Lines'ile olulisi teenuseid.“

31 Nõukogu vastas 18. novembri 2013. aasta kirjas hageja 31. oktoobri 2013. aasta kirjale, et ta on endiselt arvamusel, et hageja uuesti loetellu kandmine on põhjendatud, mistõttu ta kandis hageja nime uuesti vaidlusalustesse loeteludesse, ning samas märkis ta, et ta võimaldab hagejal tutvuda toimikuga, mis sisaldab neid tõendeid, millele nõukogu tugines.

32 Nõukogu 26. novembri 2013. aasta otsusega 2013/685/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413 (ELT 2013, L 316, lk 46), ja nõukogu 26. novembri 2013. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 1203/2013, millega rakendatakse määrust nr 267/2012 (ELT 2013, L 316, lk 1), kanti IRISL ja HDSL uuesti vaidlusalustesse loeteludesse, kohaldades seejuures loetellu kandmise uusi üldkriteeriume, mis määrati kindlaks 2013. aasta oktoobri meetmetega.

33 Hageja esitas 29. jaanuaril 2014 hagi, mis registreeriti numbriga T-64/14 ja milles ta palus tühistada 2013. aasta novembri aktid ja 2013. aasta oktoobri meetmed.

Menetlus ja poolte nõuded

34 Nagu eespool punktis 20 märgitud, esitas hageja 16. augustil 2013 Üldkohtu kantseleisse saabunud hagi, milles taotles 2013. aasta juuni aktide tühistamist teda puudutavas osas. Hagiavaldus registreeriti numbriga T-423/13.

35 Üldkohtu liikmete osalise asendamise tõttu määrati kohtuasi T-423/13 uue ettekandja-kohtuniku lahendada. Kuna ettekandja-kohtunik kuulub teise koja koosseisu, määrati käesolev kohtuasi sellele kojale.

36 Nagu eespool punktis 33 märgitud, esitas hageja 29. jaanuaril 2014 Üldkohtu kantseleisse saabunud hagi (registreeritud numbriga T-64/14), milles ta taotles 2013. aasta novembri aktide tühistamist teda puudutavas osas ja 2013. aasta oktoobri meetmete kohaldamatuks tunnistamist osas, milles need meetmed olid vaidlusalustesse loeteludesse kandmise uusi üldkriteeriume sätestades 2013. aasta novembri aktide õiguslikuks aluseks.

37 Üldkohtu teise koja esimees liitis 17. juuli 2014. aasta määrusega kohtuasjad T-423/13 ja T-64/14 menetluse kirjaliku ja suulise osa ning lõpliku kohtuotsuse huvides vastavalt Üldkohtu 2. mai 1991. aasta kodukorra artiklile 50.

38 Ettekandja-kohtuniku ettekande alusel otsustas Üldkohus alustada menetluse suulist osa ning esitas menetlust korraldavate meetmete raames vastavalt Üldkohtu kodukorra artikli 89 pooltele kirjalikke küsimusi. Pooled vastasid nendele küsimustele Üldkohtu määratud tähtaja jooksul.

39 Kohtuasjas T-423/13 palub hageja Üldkohtul:

— tühistada 2013. aasta juuni aktid teda puudutavas osas;

— mõista kohtukulud välja nõukogult.

40 Kohtuasjas T-64/14 palub hageja Üldkohtul:

— tühistada 2013. aasta novembri aktid teda puudutavas osas;

— tunnistada ELTL artikli 277 alusel 2013. aasta oktoobri meetmed kohaldamatuks;

— mõista kohtukulud välja nõukogult.

41 Liidetud kohtuasjades T-423/13 ja T-64/14 palub nõukogu Üldkohtul:

— jätta hagiavaldus rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

Kohtuasi T-423/13

42 Hageja esitab kohtuasjas T-423/13 2013. aasta juuni aktide peale esitatud hagi põhjenduseks neli väidet. Nendega väidab ta esiteks, et rikutud on põhjendamiskohustust, teiseks, et tehtud on ilmne hindamisviga, kuna järgitud ei ole vaidlusalustesse loeteludesse kandmise üldkriteeriume ning puuduvad tõendid ja õiguslik alus, kolmandaks, et rikutud on kaitseõigusi ja õigust tõhusale kohtulikule kontrollile, ning neljandaks, et rikutud on proportsionaalsuse põhimõtet ja põhiõigusi nagu õigus omandile, ettevõtlusvabadus ja õigus eraelu austamisele.

43 Kõigepealt tuleb uurida teist väidet.

44 Teises väites esitab hageja sisuliselt kaks etteheidet. Esimese kohaselt on tehtud hindamisviga ning hageja väidab ka, et tema suhtes kasutatud põhjendused on väärad ja et nõukogu ei ole neid põhjendusi tõendanud. Teise etteheite kohaselt puudub õiguslik alus. Teise etteheite põhjendamiseks väidab hageja esiteks, et tema nime kandmine vaidlusalustesse loeteludesse põhines IRISL-i loetelusse kandmisel, mis aga tühistati 16. septembri 2013. aasta kohtuotsusega Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu (T-489/10, EU:T:2013:453), ning teiseks, et asjaolu, et tema nime esimene kanne vaidlusalustesse loeteludesse kustutati pärast 6. septembri 2013. aasta kohtuotsust Good Luck Shipping *vs.* nõukogu (T-57/12, ei avaldata, EU:T:2013:410), oleks pidanud kaasa tooma selle otsuse tühistamise, millega otsustati jätta nimetatud kanne neisse loeteludesse, mis on toodud 2013. aasta juuni aktides.

45 Nõukogu väidab, et hageja kandmine vaidlusalustesse loeteludesse põhineb kahel erineval kriteeriumil, nimelt IRISL-i nimel tegutsemise kriteeriumil ja kriteeriumil, et kõnealustesse loeteludesse kantud üksustel on aidatud kõrvale hoida neid puudutavatest sanktsioonidest. 2013. aasta juuni aktides viidatud põhjendused ja esitatud tõendid võimaldasid seega põhjendada kõnealust loeteludesse kandmist ühe või teise eespool märgitud kriteeriumi alusel.

46 Seoses sellega tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on nõukogul teatav kaalutlusõigus igal üksikjuhtumil selle kindlakstegemiseks, kas on täidetud õiguslikud kriteeriumid, millel asjaomased piiravad meetmed põhinevad (vt kohtuotsus, 3.7.2014, National Iranian Tanker Company *vs.* nõukogu, T-565/12, EU:T:2014:608, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika).

47 Liidu kohtud peavad siiski tagama põhimõtteliselt täieliku kontrolli kõigi liidu õigusaktide seaduslikkuse üle põhiõiguste seisukohast, mis moodustavad liidu õiguskorra lahutamatu osa, sealhulgas selliste liidu õigusaktide üle, millega rakendatakse Julgeolekunõukogu poolt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja VII peatüki alusel vastu võetud resolutsioone (vt kohtuotsus, 3.7.2014, National Iranian Tanker Company *vs.* nõukogu, T-565/12, EU:T:2014:608, punkt 55 ja seal viidatud kohtupraktika).

48 Nende põhiõiguste hulka kuuluvad muu hulgas kaitseõiguste tagamine ja õigus tõhusale kohtulikule kaitsele (vt selle kohta kohtuotsus, 28.11.2013, nõukogu *vs.* Fulmen ja Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punkt 59 ja seal viidatud kohtupraktika).

49 Kaitseõiguste tagamine, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 41 lõikes 2 ja mis on käesoleval juhul tagatud otsuse 2010/413 artikli 24 lõigetega 3 ja 4 ning määruse nr 267/2012 artikli 46 lõigetega 3 ja 4, kätkeb endas õigust olla ära kuulatud ja õigust tutvuda toimikuga, võttes arvesse konfidentsiaalsusega seotud legitiimseid huve (vt selle kohta kohtuotsus, 28.11.2013, nõukogu *vs.* Fulmen ja Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika).

50 Õigus tõhusale kohtulikule kaitsele, mis on sätestatud harta artiklis 47, nõuab, et puudutatud isik saaks tutvuda tema suhtes tehtud otsuse põhjendustega, lugedes kas otsust ennast või saades oma sellekohase taotluse põhjal teada selle põhjendused, kusjuures pädev kohus võib asjaomaselt ametiasutuselt nõuda kõnealuste põhjenduste teatavakstegemist, et võimaldada puudutatud isikul kaitsta oma õigusi parimates võimalikes tingimustes ja otsustada täielikult informeerituna, kas on tarvis pöörduda pädevasse kohtusse, ning võimaldada kohtul täiel määral kontrollida käsitletava otsuse seaduslikkust (vt selle kohta kohtuotsus, 28.11.2013, nõukogu *vs.* Fulmen ja Mahmoudian, C-280/12 P, PEU:C:2013:775, punkt 61 ja seal viidatud kohtupraktika).

51 Põhiõiguste harta artikliga 47 tagatud kohtuliku kontrolli tõhusus nõuab eelkõige, et liidu kohus kontrolliks, kas otsus, mis puudutab asjaomast isikut või üksust isiklikult, põhineb piisavalt kindlal faktilisel alusel. See hõlmab selle otsuse aluseks olevates põhjendustes väidetud asjaolude kontrollimist, nii et kohtulik kontroll ei ole piiratud esitatud põhjenduste abstraktse tõepärasuse hindamisega, vaid see käsitleb küsimust, kas need põhjendused või vähemalt üks neist, mida on peetud iseenesest selle otsuse argumenteerimiseks piisavaks, on tõendatud (vt selle kohta kohtuotsus, 28.11.2013, nõukogu *vs.* Fulmen ja Mahmoudian, C-280/12 P, PEU:C:2013:775, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika).

52 Sellise õigusakti õiguspärasuse kohtulik kontroll, millega üksuse suhtes on võetud piiravad meetmed, hõlmab akti põhjendamiseks esitatud faktide ja asjaolude hindamist ning samuti selle hinnangu aluseks olevate tõendite ja teabe kontrollimist. Vaidlustamise korral peab nõukogu need tõendid ja selle teabe esitama, et liidu kohus saaks neid kontrollida (vt kohtuotsus, 6.9.2013, Bateni *vs.* nõukogu, T-42/12 ja T-181/12, ei avaldata, EU:T:2013:409, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika, ja kohtuotsus, 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu, T-489/10, EU:T:2013:453, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika). Nimelt peab vaidlustamise korral tõendama puudutatud isiku vastu kasutatud põhjenduste põhjendatust liidu pädev asutus, mitte puudutatud isik ise ei pea vastupidi tõendama nende põhjenduste alusetust. Tähtis on see, et esitatud teave või tõendid toetavad puudutatud isiku vastu kasutatud põhjendusi (vt kohtuotsus, 3.7.2014, National Iranian Tanker Company *vs.* nõukogu, T-565/12, EU:T:2014:608, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).

53 Enne eespool punktis 44 märgitud teise väite raames esitatud etteheidete põhjendatuse analüüsimist tuleb kindlaks teha need asjaolud, millele nõukogu võib käesoleval juhul tulemuslikult tugineda seoses hageja kaitseõiguste ja tema õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele austamisega.

Tõendid, millele nõukogu võib käesoleval juhul tulemuslikult tugineda

54 Käesolevas asjas tuleb hinnata, kas nõukogu esitatud tõenditele, mis on esitatud kohtuasjas T-423/13 kostja vastuses, saab tulemuslikult tugineda, selleks et toetada hageja nime vaidlusalustesse loeteludesse kandmise põhjendusi, ilma et see kahjustaks hageja kaitseõigusi ning tema õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.

55 Esiteks tuleb meenutada, et vaidlustatud aktide õiguspärasust saab põhimõtteliselt hinnata ainult neid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid arvesse võttes, mille alusel need aktid on vastu võetud, ning mitte nende asjaolude alusel, millest nõukogu sai teada pärast vaidlustatud aktide vastuvõtmist, ja seda isegi siis, kui nõukogu on arvamusel, et need asjaolud saavad õiguspäraselt täiendada neis aktides toodud põhjendusi ja täiendada nende vastuvõtmise alust. Üldkohus ei saa nimelt nõustuda nõukogu ettepanekuga asendada lõplikult nende aktide aluseks olevad põhjendused (vt kohtuotsus, 6.9.2013, Bateni *vs.* nõukogu, T-42/12 ja T-181/12, ei avaldata, EU:T:2013:409, punkt 51 ja seal viidatud kohtupraktika).

56 Teiseks olgu märgitud, et kohtupraktika kohaselt nõuab hilisema rahaliste vahendite külmutamise otsuse korral kaitseõiguste tagamine ühelt poolt, et puudutatud isikule tehakse teatavaks toimikus sisalduvad andmed ja tõendid, mis nõukogu arvates põhjendavad tema hoidmist vaidlusalustes

loeteludes, ja vajaduse korral uued süüstavad asjaolud, ning teiselt poolt, et talle antakse tegelik võimalus esitada selle kohta oma seisukoht (kohtuotsus, 12.12.2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran *vs.* nõukogu, T-228/02, EU:T:2006:384, punkt 126).

57 Teisisõnu, mis puudutab esimest õigusakti, millega üksuse rahalised vahendid külmutatakse, siis süüstavate asjaolude teatavakstegemine peab toimuma kas akti vastuvõtmise ajal või niipea kui võimalik pärast akti vastuvõtmist, juhul kui see ei ole vastuolus liidu või selle liikmesriikide julgeolekut või nende rahvusvaheliste suhete korraldamist puudutavate ülekaalukate põhjustega. Puudutatud üksuse taotlusel on tal ka õigus esitada oma seisukoht nende asjaolude kohta, kui akt on juba vastu võetud (vt kohtuotsus, 6.9.2013, Bank Melli Iran *vs.* nõukogu, T-35/10 ja T-7/11, EU:T:2013:397, punkt 83 ja seal viidatud kohtupraktika). Seevastu igale järgnevale rahaliste vahendite külmutamist puudutavale otsusele peab eelnema uus võimalus olla ära kuulatud ning vajaduse korral uutest süüstavatest asjaoludest teavitamine (kohtuotsus, 11.7.2007, Sison *vs.* nõukogu, T-47/03, ei avaldata, EU:T:2007:207, punktid 173 ja 178).

58 Käesolevas asjas tuleb tõdeda, et nõukogu viitas alles kohtuasjas T-423/13 Üldkohtule kostja vastuse esitamise ajal 4. novembril 2013 tõenditele, mille ta oli leidnud internetis 11. märtsil 2013 ja 28. oktoobril 2013, ning millele tuginedes ta arvas, et saab põhjendada hageja nime jätmist vaidlusalustesse loeteludesse. Kõnealused tõendid on järgmised:

a) internetis 28. oktoobril 2013 leitud hageja töötaja elulookirjeldus, millest nähtub peamiselt see, et elulookirjelduses märgitud isik töötab hageja juures, kusjuures hageja on HDSL-i agent Jebel Ali sadamas (Araabia Ühendemiraadid) ja osutab IRISL-le vajalikku abi, kui viimane pöördub kõnealuse sadama poole;

b) väljavõte Dubai laevandusettevõtjate agentide ühenduse veebisaidilt, mis on leitud internetist 11. märtsil 2013 ja millest nähtub, et hageja esindaja ja äriühingu Great Ocean Shipping Service'i esindaja on sama nimega;

c) Sharjah's (Araabia Ühendemiraadid) elava isiku elulookirjeldus, mis on leitud internetist 11. märtsil 2013 Sharjah's asutatud äriühingu veebisaidilt ja millest nähtub, et kõnealune isik töötab hageja ja äriühingu Great Ocean Shipping Service'i jaoks alates 2010. aasta veebruarist kuni käesoleva ajani;

d) väljavõte Iraani kaevandustööstuse toodete ja inseneriteenuste eksportijate organisatsiooni veebisaidilt, mis on leitud internetist 28. oktoobril 2013 ja millest nähtub, et hageja esitleb end HDSL-i agendina.

59 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et enne 2013. aasta juuni aktide vastuvõtmist olid nõukogul ainult internetis 11. märtsil 2013 leitud tõendid. Vastavalt eespool punktis 55 viidatud kohtupraktikale ei saa nõukogu juba sel põhjusel tugineda nende aktide toetuseks teistele tõenditele, mis ta leidis internetist pärast 2013. aasta juuni aktide vastuvõtmist, see tähendab 28. oktoobril 2013.

60 Teiseks tuleb nentida, et 2013. aasta juuni aktides sisalduv otsus jätta hageja nimi vaidlusalustesse loeteludesse on järgnev piiravate meetmete võtmise otsus ja nõukogu oli seega vastavalt eespool punktides 56 ja 57 viidatud kohtupraktikale kohustatud enne kõnealuse otsuse vastuvõtmist teavitama hagejat toimiku andmetest ja tõenditest, mis tema arvates põhjendavad hageja nime loetellu jätmist.

61 Seda järeldust ei sea kahtluse alla nõukogu poolt kohtuistungil esitatud argument, et liidu kohtupraktika kohaselt oleks hageja pidanud eespool punktis 58 mainitud tõenditega tutvumiseks esitama toimikuga tutvumise taotluse, ning kuna ta seda ei teinud, siis ei olnud nõukogu kohustatud võimaldama hagejal omal algatusel toimikuga tutvumist.

62 Seoses sellega tuleb meenutada kohtupraktikat, et kui piisavalt täpsed andmed, mis võimaldavad huvitatud üksusel esitada tõhusalt oma seisukoha talle nõukogu poolt süüks pandavate asjaolude kohta, on talle teatavaks tehtud, siis ei eelda kaitseõiguste tagamise põhimõte, et nõukogul on kohustus omal algatusel võimaldada tutvuda tema toimikus sisalduvate dokumentidega. Nõukogu on kohustatud tagama juurdepääsu kõigile asjaomast meedet puudutavatele mittekonfidentsiaalsetele haldusdokumentidele üksnes juhul, kui huvitatud pool seda taotleb (vt kohtuotsus, 6.9.2013, Bank Melli Iran *vs.* nõukogu, T-35/10 ja T-7/11, EU:T:2013:397, punkt 84 ja seal viidatud kohtupraktika).

63 Käesolevas asjas aga ei teavitatud hagejat vastavalt eespool punktis 57 viidatud kohtupraktikale enne 2013. aasta juuni aktide vastuvõtmist ühestki asjaolust, mis oleks tal võimaldanud esitada tõhusalt oma seisukoha talle nõukogu poolt süüks pandavate asjaolude kohta. Lisaks ei sisaldanud nõukogu 10. juuni 2013. aasta kiri (vt punkt 19 eespool) ega 2013. aasta juuni aktid hagejale süüks pandavaid uusi asjaolusid, millele nõukogu tugines hageja nime kandmisel vaidlusalustesse loeteludesse.

64 Nagu möönab nõukogu ise, on eespool punktis 58 mainitud uued tõendid ka avalikult kättesaadavad, kuna need on internetis. Järelikult ei esine ühtegi Euroopa Liidu või selle liikmesriikide julgeolekut või nende rahvusvaheliste suhete korraldamist puudutavat ülekaalukat põhjust, millega oleks vastuolus nende tõendite teatavakstegemine enne 2013. aasta juuni aktide vastuvõtmist.

65 Lõpuks tuleb täpsustada, et kui nõukogu võiks tugineda kohtuasjas T-423/13 esitatud kostja vastuses nimetatud teabele, siis võimaldaks see tal täiendada 2013. aasta juuni aktide põhjendusi, millega kahjustataks ka hageja kaitseõigusi ning tema õigust tõhusale kohtulikule kaitsele. Kuna hageja ei saanud nimelt teada neist põhjendustest õigel ajal, et ühelt poolt kaitsta oma positsiooni haldusmenetluses, ning teiselt poolt hinnata enda nime vaidlusalustesse loeteludesse kandmise põhjendatust ja hagi esitamise otstarbekust, oli tal ainult võimalik esitada repliigis ja menetluse suulises osas oma seisukohad selliste põhjenduste kohta. Nii rikutaks seega põhimõtet, mis puudutab poolte võrdsust liidu kohtus (vt selle kohta kohtuotsus, 6.9.2013, Bateni *vs.* nõukogu, T-42/12 ja T-181/12, ei avaldata, EU:T:2013:409, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika).

66 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et Üldkohus ei saa võtta arvesse teavet, mis tehti esimest korda teatavaks alles kohtuasjas T-423/13 esitatud kostja vastuses, isegi siis, kui see võimaldab põhjendada hageja nime kandmist vaidlusalustesse loeteludesse. Selliste argumentide arvessevõtmine kahjustaks nimelt esiteks põhimõtet, mille kohaselt vaidlustatud aktide õiguspärasust saab hinnata ainult neid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid arvesse võttes, mille alusel need on vastu võetud, ning teiseks hageja kaitseõigusi ja tema õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.

67 Seejärel tuleb kontrollida, kas nõukogu tegi hindamisvea, kui ta leidis, et otsus kanda hageja uuesti vaidlusalustesse loeteludesse oli piisavalt tõendatud ka nende tõendite puutumisel, mis esitati kohtuasjas T-423/13 esitatud kostja vastuses.

Etteheite, et on tehtud hindamisviga, põhjendatus

68 Nagu eespool punktis 44 märgitud, väidab hageja, et tema nime vaidlusalustesse loeteludesse kandmiseks kasutatud põhjendused on väärad ja et nõukogu ei ole neid põhjendusi tõendanud.

69 Nõukogu vastab, nagu ka eespool punktis 45 märgitud, et hageja nime kandmine vaidlusalustesse loeteludesse põhineb kahel erineval kriteeriumil, nimelt IRISL-i nimel tegutsemise kriteerium ja kriteerium, et kõnealustesse loeteludesse kantud üksustel on aidatud kõrvale hoida neid puudutavatest sanktsioonidest. Ta väidab, et kui Üldkohus peaks leidma, et esimese kriteeriumiga seotud põhjendused ei ole tõendatud, võib kõnealune kanne olla õigustatud teise kriteeriumiga seotud põhjenduste tõttu.

70 Sellega seoses olgu meenutatud, et hageja nime vaidlusalustesse loeteludesse kandmise põhjendamiseks väidab nõukogu eespool punktis 69 viidatud esimese kriteeriumiga seoses, et hageja on M. M. F. kontrolli all, kusjuures viimati nimetatu oli IRISL-i piirkondlik direktor Araabia Ühendemiraatides, et hageja tegutseb HDSL-i esindajana IRISL-i laevaagendina Jebel Ali sadamas ning et ta väljastas IRISL-i või IRISL-i omandis või kontrolli all olevate üksuste kasuks võltsitud transpordidokumente. Seoses eespool punktis 69 nimetatud teise kriteeriumiga väidab nõukogu, et hageja loodi selleks, et asendada liidu sanktsioonide objektiks olnud üksust, mille suhtes alustati seejärel likvideerimismenetlust, kuna esiteks hagejat ja kõnealust üksust esindab Dubai laevandusettevõtjate agentide ühenduses üks ja sama isik, ning teiseks osutas kõnealune üksus laevaagendi teenuseid HDSL-ile ja nüüd osutab hageja samu teenuseid nimetatud üksusele, mis on loetellu kantud alates 26. juulist 2010, võimaldades nii viimasel teda puudutavatest sanktsioonidest kõrvale hoida.

71 Siiski tuleb täpsustada, et ainsad tõendid, mille nõukogu esitas, on eespool punktis 58 nimetatud tõendid, mida ei saa eespool punktides 59–66 esitatud põhjustel arvesse võtta.

72 Seega tuleb tuvastada, et kuivõrd puuduvad tõendid, millele nõukogu saaks tulemuslikult tugineda, siis põhines hageja nime vaidlusalustesse loeteludesse kandmine üksnes põhimõttelistel kinnitustel, olenemata sellest, kas tegemist on esimese või teise kriteeriumiga seotud loetellu kandmise põhjendustega (vt punkt 69 eespool).

Etteheite, et rikutud on õigusnormi, põhjendatus

73 Teises väites väidab hageja, nagu nähtub eespool punktist 44, et tema nime vaidlusalustesse loeteludesse kandmise õiguslik alus langes ära pärast 16. septembri 2013. aasta kohtuotsuse Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu (T-489/10, EU:T:2013:453) kuulutamist. Hageja esitab selle argumendi repliigis, kuna kõnealust kohtuotsust ei olnud veel hagi esitamise ajal kuulutatud. Lisaks täpsustab ta menetlust korraldavatele meetmetele vastates, et Üldkohus otsustas viidatud kohtuotsuses, et nõukogu ei olnud põhjendanud IRISL-i nime kandmist vaidlusalustesse loeteludesse ja seetõttu muutus nende üksuste (sealhulgas hageja), mis kuuluvad IRISL-le, on tema kontrolli all või tegutsevad tema nimel, loetellu kandmine alates 2010. aasta juulist õigusvastaseks (IRISL-i esimene loetellu kandmine). Ta lisab, et Üldkohtu praktika kohaselt „kõrvaldatakse [loetellu kandmise tühistamisega] asjassepuutuva üksuse nimi tagasiulatuvalt õiguskorrast, nagu kannet poleks kunagi olnudki“. Hageja arvates tuleb käesoleval juhul kohaldada seda põhimõtet.

74 Nõukogu vaidleb hageja argumendile vastu ja väidab menetlust korraldavatele meetmetele vastates eelkõige seda, et hageja ei esitanud repliigis, mille ta esitas pärast 16. septembri 2013. aasta kohtuotsuse Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu (T-489/10, EU:T:2013:453) kuulutamist, väidet või argumenti, mille kohaselt IRISL-i ja teiste asjassepuutuvate üksuste nimede kandmist vaidlusalustesse loeteludesse tuleb käsitada nii, et 2013. aasta juuni aktide vastuvõtmise ajal seda ei eksisteerinud. Nõukogu järeldab, et sellist väidet või argumenti ei saa Üldkohus käesolevas asjas käsitleda, kuivõrd vastasel juhul teeks ta otsuse *ultra petita*.

75 Sellega seoses tuleb märkida, et vastupidi nõukogu väidetele palus hageja repliigis Üldkohtul võtta seisukoht küsimuses, millised tagajärjed on 16. septembri 2013. aasta kohtuotsusel Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu (T-489/10, EU:T:2013:453) 2013. aasta juuni aktidele (vt punkt 44 eespool), ning hageja seisukohad menetlust korraldavatele meetmetele vastates kujutavad endast üksnes selle argumendi, mis on seega vastuvõetav, edasiarendamist.

76 Lisaks sellele tuleb kindlasti meenutada, et seadusjõu omandanud Üldkohtu otsusest tulenevate tagajärgede küsimus kuulub avalikul huvil põhinevate väidete hulka, mille liidu kohus võib tõstatada omal algatusel (vt analoogia alusel kohtuotsus, 1.6.2006, P & O European Ferries (Vizcaya) ja Diputación Foral de Vizcaya *vs.* komisjon, C-442/03 P ja C-471/03 P, EU:C:2006:356, punkt 45). Sellest järeldub, et isegi kui hageja ei oleks repliigis ja menetlust korraldavatele meetmetele vastates esitanud

argumente, oleks Üldkohus ikkagi pidanud omal algatusel hindama 16. septembri 2013. aasta kohtuotsuse Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu (T-489/10, EU:T:2013:453) mõju vaidlustatud aktidele.

77 Mis puudutab hageja argumendi, et nõukogu on rikkunud õigusnormi, sisulist hindamist, siis tuleb täpsustada, et kohtupraktika kohaselt sõltub nende isikute ja üksuste loetellu kandmise õiguspärasus, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid nende seotuse tõttu mõne teise üksusega, kelle nimi on kantud kõnealusesse loetellu, tingimusest, et loetellu kandmise ajal peab see teine üksus olema õiguspäraselt sellesse loetellu kantud. Selle kohtupraktika kohaselt on kõnealusesse loetellu õiguspäraselt kantud üksusele kuuluvate või kontrolli all olevate või tema nimel tegutsevate üksuste rahaliste vahendite külmutamine vajalik ja sobiv, et tagada kõnealuse üksuse suhtes võetud meetmete tõhusus ja see, et nendest meetmetest ei hoita kõrvale. Sellest järeldub, et kui IRISL-i nime kandmine vaidlusalustesse loeteludesse ei ole õiguspärane, ei ole tema nimel tegutsevate üksuste või IRISL-le või teistele tema nimel tegutsevatele üksustele olulisi teenuseid osutavate üksuste kandmine nimetatud loeteludesse enam õigustatud eesmärgiga tagada IRISL-i suhtes võetud meetmete tõhusus ja see, et nendest meetmetest ei hoita kõrvale (vt selle kohta kohtuotsus, 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu, T-489/10, EU:T:2013:453, punktid 75–77; vt samuti kohtuotsus, 9.12.2014, BT Telecommunications *vs.* nõukogu, T-440/11, ei avaldata, EU:T:2014:1042, punkt 149 ja seal viidatud kohtupraktika).

78 Käesolevas asjas on oluline meenutada, et 16. septembril 2013 tehti kohtuotsus Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu (T-489/10, EU:T:2013:453), millega tühistati IRISL-i ja teiste üksuste, sealhulgas HDSL-i ja SAPID-i suhtes võetud piiravad meetmed. Siinkohal tuleb märkida, et IRISL-i suhtes võetud piiravaid meetmeid kasutati hageja nime vaidlusalustesse loeteludesse kandmise põhjendamiseks seoses eespool punktis 69 mainitud esimese kriteeriumiga, see tähendab IRISL-i nimel tegutsemise kriteeriumiga, samas kui HDSL-i ja SAPID-i suhtes võetud piiravad meetmed, nagu nähtub 2013. aasta juuni aktidest (vt punkt 18 eespool), olid aluseks, et põhjendada hageja kandmist nimetatud loeteludesse seoses eespool punktis 69 viidatud teise kriteeriumiga, see tähendab kriteeriumiga, et loeteludesse kantud üksustel aidatakse kõrvale hoida neid puudutavatest sanktsioonidest.

79 Kuigi IRISL-i, HDSL-i ja SAPID-i vaidlusalustesse loeteludesse kandmise tagajärjed jäid kehtima kuni – erandina ELTL artiklist 280 – Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 60 teise lõigu kohaselt põhikirja artikli 56 esimeses lõigus sätestatud edasikaebamise tähtaja möödumiseni, tuleb siiski tõdeda, et pärast nimetatud tähtaja möödumist kõrvaldati kõnealune kanne tagasiulatuvalt õiguskorrast, nagu poleks seda olnudki (kohtuotsus, 28.5.2013, Abdulrahim *vs.* nõukogu ja komisjon, C-239/12 P, EU:C:2013:331, punkt 68; vt ka kohtuotsus, 9.12.2014, BT Telecommunications *vs.* nõukogu, T-440/11, ei avaldata, EU:T:2014:1042, punkt 149 ja seal viidatud kohtupraktika).

80 Üldkohus võib nimelt määrata tähtaja, mille jooksul õigusakti tühistamise mõju on peatatud, et võimaldada nõukogul kõrvaldada tuvastatud rikkumised, võttes vajaduse korral vastu nende isikute ja üksuste, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, uued loetellu kandmise üldkriteeriumid, ja uued piiravad meetmed, millega külmutatakse asjassepuutuva üksuse rahalised vahendid tulevikus. Siiski tuleb rõhutada, et need uued loetellu kandmise üldkriteeriumid ega ka uued piiravad meetmed ei võimalda õiguspäraseks muuta meetmeid, mis on Üldkohtu otsuses tunnistatud õigusvastaseks (vt selle kohta kohtuotsus, 22.9.2015, First Islamic Investment Bank *vs.* nõukogu, T-161/13, EU:T:2015:667, punkt 102).

81 Sellest tuleneb, et õigusakti tühistamise mõju peatamine ei kahjusta eespool punktis 79 mainitud kohtupraktikas käsitletud põhimõtet, mille kohaselt on pärast peatamise tähtaja möödumist asjaomaste aktide tühistamisel tagasiulatuv mõju, millest tulenevalt võib tühistatud akte käsitada nii, nagu poleks neid olnudki.

82 Olenemata sellest, kas tegemist on esimese kriteeriumiga, et hageja tegutseb IRISL-i nimel, või teise kriteeriumiga, et hageja aitab loeteludesse kantud üksustel kõrvale hoida neid puudutavatest sanktsioonidest, kuna ta tegutses HDSL-i ja SAPID-i nimel või asendas Great Ocean Shipping Services't, võttes üle HDSL-i jaoks tegutsemise, siis osas, milles Üldkohus tühistas IRISL-i, HDSL-i ja SAPID-i nimede kanded vaidlusalustesse loeteludesse, ei ole käesoleval juhul seega enam võimalik põhjendada hageja suhtes piiravate meetmete võtmist ja jõus hoidmist ühe või teise kriteeriumi alusel, kuna need kriteeriumid sõltuvad nimetatud üksuste loetellu kandmise kehtivusest (vt selle kohta kohtuotsus, 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu, T-489/10, EU:T:2013:453, punktid 75–77; vt ka analoogia alusel kohtuotsus, 9.12.2014, BT Telecommunications *vs.* nõukogu, T-440/11, ei avaldata, EU:T:2014:1042, punkt 149 ja seal viidatud kohtupraktika).

83 Seega tuleb järeldada, nõukogu tegi hindamisvea, kui ta tugines otsuses jätta hageja nimi vaidlusalustesse loeteludesse põhjendustele, mis on seotud eespool punktis 82 nimetatud ühe või teise kriteeriumiga.

84 Järelikult tuleb hagi teise väitega nõustuda ja kohtuasjas T-423/13 esitatud hagi rahuldada ning tühistada hagejat puudutavas osas 2013. aasta juuni aktid, ilma et oleks vaja analüüsida hagi teisi väiteid.

Kohtuasi T-64/14

85 Kohtuasjas T-64/14 esitab hageja 2013. aasta novembri aktide tühistamise nõude põhjendamiseks seitse väidet. Nendest väidetest esimese kohaselt puudub vaidlustatud aktidel õiguslik alus, kuna 2013. aasta oktoobri meetmetega kindlaks määratud loetellu kandmise üldkriteeriumid on õigusvastased; teise väite kohaselt on rikutud õiguspärase ootuse, kohtuotsuste lõplikkuse, õiguskindluse, *ne bis in idem*, kohtuotsuse seadusjõu ja diskrimineerimiskeelu põhimõtteid; kolmanda väite kohaselt on rikutud põhjendamiskohustust; neljanda väite kohaselt on rikutud kaitseõigusi; viienda väite kohaselt on tehtud hindamisviga, järgitud ei ole vaidlusaluste loetelude koostamisel kohaldatavaid kriteeriume, puuduvad võetud piiravaid meetmeid õigustavad tõendid ja rikutud on õigusnormi; kuuenda väite kohaselt on rikutud põhiõigusi, nimelt omandiõigust, ettevõtlusvabadust ja õigust mainele ning seitsmenda väite kohaselt on nõukogu kuritarvitanud võimu.

86 Kõigepealt tuleb uurida viiendat väidet.

87 Viiendas väites esitab hageja kuus argumenti. Esiteks väidab ta, et otsus jätta IRISL vaidlusalustesse loeteludesse ei olnud veel vastu võetud, kui tehti otsus jätta hageja 2013. aasta novembri aktides sisalduvatesse loeteludesse. Teiseks väidab hageja, et ta ei osuta IRISL-ile ühtegi teenust. Kolmandaks rõhutab ta, et kui hageja nimi kanti uuesti neisse loeteludesse, ei olnud samuti vastu võetud otsust jätta HDSL samadesse loeteludesse, ja seetõttu on hagejat puudutavad kanded, mida põhjendati asjaoluga, et hageja osutab HDSL-ile olulisi teenuseid, ilma aluseta. Neljandaks leiab hageja, et asjaolu, et ta on HDSL-i agent, ei saa õigustada tema nime kandmist kõnealustesse loeteludesse, ning ta lisab repliigis, et nõukogu esitatud selgitused nimetatud kande põhjenduse täpsustamiseks on esitatud hilinenult ja need ei ole piisavalt tõendatud. Viiendaks väidab hageja, et puuduvad tõendid tema seotuse kohta tuumarelva levikuga. Kuuendaks ei osuta tema töötaja, kelle elulookirjelduse nõukogu esitas, IRISL-i laevadele teenuseid ning peale selle ei külasta IRISL kunagi Jebel Ali sadamat.

88 Nõukogu leiab, et hageja argumendid ei ole põhjendatud. Esiteks väidab ta, et IRISL ja HDSL olid hageja kandmise ajal vaidlusalustesse loeteludesse veel nendes loeteludes, sest kui Üldkohus tühistas nende nimede kanded, nägi ta samuti ette asjaomaste aktide tagajärgede kehtima jätmise kuni määruse nr 267/2012 osalise tühistamise jõustumiseni (kohtuotsus, 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu, T-489/10, EU:T:2013:453, punktid 80–83), see tähendab kuni Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 56 sätestatud Euroopa Kohtusse edasikaebamise tähtaja möödumiseni. Teiseks väidab ta, et hageja poolt HDSL-ile agendina osutatud teenused on olulised, kuna nende puudumisel ei

saaks HDSL tegutseda Araabia Ühendemiraatides. Kolmandaks rõhutab nõukogu, et kriteeriumid, mille alusel kanti hageja nimi nendesse loeteludesse, ei ole kriteeriumid, mis käsitlevad tema seotust tuumarelva levikuga, vaid on loetellu kandmise üldkriteeriumid, mis määrati kindlaks 2013. aasta oktoobri meetmetega, nagu eespool punktis 25 märgitud. Neljandaks rõhutab nõukogu, et ta esitas tõendid hageja jätmise kohta samadesse loeteludesse, sest ta esitas ühe hageja töötaja elulookirjelduse, millest nähtub, et kõnealune töötaja asub tegutsema, kui Jebel Ali sadamasse saabuvad IRISL-i laevad.

89 Olgu meenutatud, et hageja kanti vaidlusalustesse loeteludesse 2013. aasta oktoobri meetmetega kindlaks määratud loetellu kandmise üldkriteeriumide alusel, mis võimaldavad kanda nendesse loeteludesse eelkõige „isiku[i]d või üksus[i], mis kuuluvad IRISLle, on tema kontrolli all, tegutsevad tema nimel või osutavad talle või talle kuuluvatele, tema kontrolli all olevatele või tema nimel tegutsevatele üksustele kindlustusteenuseid või muid olulisi teenuseid“, ja seda põhjendati järgmiselt: „[Hageja] osutab loetellu IRISL-i nimel tegutseva üksusena kantud HDS Lines'ile olulisi teenuseid.“

90 Hageja kanti vaidlusalustesse loeteludesse 16. novembril 2013 ja seda põhjendati asjaoluga, et hageja osutab agendina HDSL-ile olulisi teenuseid, kusjuures HDSL oli IRISL-i nimel tegutsev üksus. Kõnealuse kande põhjendus koosnes seega kahest seotud osast, millest esimese osa kohaselt osutas hageja HDSL-ile olulisi teenuseid ja teise osa kohaselt oli HDSL IRISL-i nimel tegutsev üksus.

91 Nagu eespool punktis 78 märgitud, tühistas Üldkohus IRISL-i ja HDSL-i kandmise vaidlusalustesse loeteludesse (kohtuotsus, 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu, T-489/10, EU:T:2013:453), ning nagu eespool punktis 79 viidatud, tuleb neid kandeid tühistamise tagasiulatuva mõju tõttu käsitada nii, nagu poleks neid kunagi olnud.

92 Nagu eespool punktis 32 märgitud, kanti IRISL ja HDSL uuesti vaidlusalustesse loeteludesse 26. novembril 2013, see tähendab pärast hageja nime kandmist neisse loeteludesse 16. novembril 2013.

93 Eeltoodust tuleneb, et hageja vaidlusalustesse loeteludesse kandmise ajal, mis on see kuupäev, millest lähtuvalt hinnatakse eespool punktis 55 viidatud kohtupraktika kohaselt vaidlustatud aktide õiguspärasust, ei olnud IRISL ja HDSL kantud neisse loeteludesse õiguspäraselt.

94 Seega tuleb nentida, et eespool punktides 77–82 märgitud põhjustega samadel põhjustel – nagu väidab ka hageja – rikkus nõukogu õigusnormi, kui ta otsustas 2013. aasta novembri aktidega jätta hageja nime vaidlusalustesse loeteludesse selle põhjal, et IRISL ja HDSL on kantud neisse loeteludesse, kuigi hageja kandmise päeval neisse loeteludesse ei olnud nende üksuste nimed kantud samadesse loeteludesse õiguspäraselt.

95 Nagu nimelt eespool punktis 77 märgitud, ei ole siis, kui IRISL-i ja HDSL-i kandmine vaidlusalustesse loeteludesse ei ole õiguspärane, hageja kandmine neisse loeteludesse põhjusel, et ta osutab olulisi teenuseid IRISL-i nimel tegutsevale üksusele HDSL, enam õigustatud eesmärgiga tagada IRISL-i ja HDSL-i suhtes võetud meetmete tõhusus ja tagada, et nendest meetmetest ei hoita kõrvale (vt selle kohta kohtuotsus, 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu, T-489/10, EU:T:2013:453, punktid 75–77; ja kohtuotsus, 9.12.2014, BT Telecommunications *vs.* nõukogu, T-440/11, ei avaldata, EU:T:2014:1042, punkt 149 ja seal viidatud kohtupraktika).

96 Seda järeldust ei kummuta argument, mille nõukogu esitas menetlust korraldavatele meetmetele vastates ning millega ta väidab, et IRISL-i vaidlusalustesse loeteludesse kandmise põhjenduses nimetatud fakte ei seatud 16. septembri 2013. aasta kohtuotsusega Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu (T-489/10, EU:T:2013:453) kahtluse alla, ning et seega alates üldkriteeriumide muutmise päevast 2013. aasta oktoobri meetmetega, mis võeti vastu kõnealuse kohtuotsusega tuvastatud õigusvastasuste kõrvaldamiseks, olid samad faktid, mis olid Üldkohtu poolt tühistatud kõnealuse kande aluseks, muutunud neist üldkriteeriumidest ühele kriteeriumile vastavaks, nimelt vastasid need kriteeriumile, mis lubab kanda neisse loeteludesse neid isikuid või üksusi, kes on hoidnud kõrvale ÜRO resolutsioonide või liidu õigusaktide sätetest või on neid rikkunud. Teisisõnu

väidab nõukogu, et üldkriteeriumide muutmine 2013. aasta oktoobri meetmetega, mis toimus enne hageja kandmist neisse loeteludesse 2013. aasta novembri aktidega, muutis alates nende meetmete võtmise päevast õiguspäraseks IRISL-i ja HDSL-i kandmise samadesse loeteludesse.

97 Kuid asjaolu – et sellel ajavahemikul, kui oli peatatud 16. septembri 2013. aasta kohtuotsusega Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs*. nõukogu (T-489/10, EU:T:2013:453) otsustatud tühistamise mõju, ning enne hageja kandmist vaidlusalustesse loeteludesse 2013. aasta novembri aktidega, muutis nõukogu 2013. aasta oktoobri meetmeid võttes nende isikute ja üksuste, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, loetellu kandmise üldkriteeriume, et eelkõige muuta IRISL-i ja HDSL-i kanded neisse loeteludesse uutele üldkriteeriumidele vastavaks – ei mõjuta järeldust, et, nagu eespool punktides 79–81 ja 91 märgitud, kui eespool viidatud kohtuotsuses otsustatud tühistamise mõju peatamise tähtaeg oli möödunud, kõrvaldati kõnealuse kohtuotsusega tühistatud IRISL-i ja HDSL-i kanded neisse loeteludesse tagasiulatuvalt õiguskorrast, nagu poleks neid kunagi olnudki. Ainuüksi uute loetellu kandmise üldkriteeriumide muutmisega ei muutu muutmisest alates õiguspäraseks IRISL-i ja HDSL-i kanded kõnealustesse loeteludesse, mis tehti eelmiste loetellu kandmise üldkriteeriumide põhjal, ning sellega ei saa kõrvaldada õigusvastasusi, mis tuvastati 16. septembri 2013. aasta kohtuotsuses Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs*. nõukogu (T-489/10, EU:T:2013:453), millega need kanded tühistati.

98 Käesoleva kohtuotsuse punktis 97 märgitust erinev tõlgendus läheks vastuollu punktis 55 mainitud põhimõttega. Seega ei saa IRISL-i ja HDSL-i vaidlusalustesse loeteludesse kandmise õiguspärasuse hindamisel võtta arvesse faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, mis tekkisid pärast nende kandmist kõnealustesse loeteludesse.

99 Sellest järeldub sarnaselt eespool punktis 80 märgituga, et nõukogu ei saanud ainult loetellu kandmise üldkriteeriumide muutmisega 2013. aasta oktoobri meetmetega kõrvaldada õigusvastasusi, mis tuvastati 16. septembri 2013. aasta kohtuotsuses Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs*. nõukogu (T-489/10, EU:T:2013:453), ning jätta IRISL-i ja HDSL-i vaidlusalustesse loeteludesse. Mis puudutab lisaks kõnealust loetellu kandmist, siis tuleb tõdeda, et nõukogu ei piirdunud ainult nende üldkriteeriumide muutmisega, vaid tegi ka uued kanded, mis muu hulgas põhinesid neil uutel loetellu kandmise üldkriteeriumidel. Nagu eespool punktides 92 ja 93 märgitud, tehti aga need uued kanded pärast hageja kandmist nimetatud loeteludesse, mistõttu ei saa need käesoleva kohtuotsuse punktides 94 ja 95 nimetatud põhjustel õigustada seda viimast kandmist 2013. aasta novembri aktide alusel.

100 Järelikult tuleb hagi viienda väitega nõustuda ja tühistada hagejat puudutavas osas 2013. aasta novembri aktid, ilma et oleks vaja analüüsida hagi teisi väiteid ega 2013. aasta oktoobri meetmetega kindlaks määratud loetellu kandmise üldkriteeriumide õigusvastasuse väidet.

Vaidlustatud aktide osalise tühistamise mõju

101 Mis puudutab rakendusmäärust (EL) nr 522/2013, millega hageja nimi kanti määruse nr 267/2012 IX lisas toodud loetellu, siis tuleb märkida, et pärast määruse nr 1154/2013 vastuvõtmist ei tekita esimesena nimetatud rakendusmäärus enam õiguslikke tagajärgi. Seega puudutab rakendusmääruse nr 522/2013 hagejat puudutavas osas tühistamine ainult selle õigusakti tagajärgi alates selle akti jõustumisest kuni määruse nr 1154/2013 vastuvõtmiseni.

102 Mis puudutab otsust 2013/270, millega hageja nimi kanti otsuse 2010/413 II lisas toodud loetellu, siis tuleb täpsustada, et selle otsuse tühistamise mõju on hagejat puudutavas osas kohene ja lõplik.

103 Mis puudutab määruse nr 1154/2013 tühistamise ajalist mõju, siis tuleb meenutada, et erandina ELTL artiklist 280 jõustub selle määruse tühistamine hageja suhtes Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 60 teise lõigu kohaselt põhikirja artikli 56 esimeses lõigus sätestatud edasikaebamise tähtaja möödumisel,

või kui selle tähtaja jooksul on otsus edasi kaevatud, siis selle kaebuse läbivaatamata jätmise kuupäevast (vt analoogia alusel kohtuotsus, 16.9.2011, Kadio Morokro *vs.* nõukogu, T-316/11, ei avaldata, EU:T:2011:484, punkt 38, ja kohtuotsus, 6.9.2013, Good Luck Shipping *vs.* nõukogu, T-57/12, ei avaldata, EU:T:2013:410, punkt 74).

104 Seoses otsusega 2010/413, mida on muudetud otsusega 2013/661, tuleb märkida, et ELTL artikli 264 teise lõigu alusel võib Üldkohus, kui ta peab seda vajalikuks, märkida, milliseid tühistatud õigusakti tagajärgi loetakse kehtivaks (vt selle kohta kohtuotsus, 6.9.2013, Europäisch-Iranische Handelsbank *vs.* nõukogu, T-434/11, EU:T:2013:405, punkt 220, ja kohtuotsus Good Luck Shipping *vs.* nõukogu, T-57/12, ei avaldata, EU:T:2013:410, punkt 75).

105 Kui määruse nr 267/2012 IX lisa muutnud määruse nr 1154/2013 ja otsusega 2013/661 muudetud otsuse 2010/413 II lisa osaline tühistamine jõustuvad erinevatel kuupäevadel, võib see õiguskindlust oluliselt kahjustada, kuna nende kahe õigusaktiga on hageja suhtes kehtestatud identsed meetmed.

106 Tagajärjed, mis tulenevad otsuse 2010/413 II lisast, mida on muudetud otsusega 2013/661, peavad seega jääma hageja suhtes kehtima kuni määruse nr 1154/2013 osalise tühistamise jõustumiseni määruse nr 267/2012 IX lisa suhtes (vt analoogia alusel kohtuotsus, 11.12.2012, Sina Bank *vs.* nõukogu, T-15/11, EU:T:2012:661, punkt 89, ja kohtuotsus, 6.9.2013, Good Luck Shipping *vs.* nõukogu, T-57/12, ei avaldata, EU:T:2013:410, punkt 76).

Kohtukulud

107 Kodukorra artikli 134 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna nõukogu on kohtuvaidluse kaotanud kahes liidetud kohtuasjas T-423/13 ja T-64/14, siis tuleb jätta tema kohtukulud tema enda kanda ja mõista talt välja vastavalt hageja nõuetele viimati nimetatud kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (teine koda)

otsustab:

1. Tühistada Good Luck Shipping LLC-d puudutavas osas järgmised õigusaktid:

— nõukogu 6. juuni 2013. aasta otsus 2013/270/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid;

— nõukogu 6. juuni 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 522/2013, millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid;

— nõukogu 15. novembri 2013. aasta otsus 2013/661/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid;

— nõukogu 15. novembri 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1154/2013, millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid.

2. Säilitada otsuse 2013/661 toime Good Luck Shippingu suhtes kuni määruse nr 1154/2013 tühistamise jõustumiseni.

3. **Jätta Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Good Luck Shippingu kohtukulud.**

Martins Ribeiro Gervasoni Madise

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 24. mail 2016 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Vaidluse taust 2

Menetlus ja poolte nõuded 6

Õiguslik käsitlus 7

Kohtuasi T-423/13 7

Tõendid, millele nõukogu võib käesoleval juhul tulemuslikult tugineda 8

Etteheite, et on tehtud hindamisviga, põhjendatus 10

Etteheite, et rikutud on õigusnormi, põhjendatus 11

Kohtuasi T-64/14 13

Vaidlustatud aktide osalise tühistamise mõju 15

Kohtukulud 16